

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Bydgoszcz, dnia 8 stycznia 2020 r.

Poz. 167

UCHWAŁA Nr XII/96/19 RADY MIEJSKIEJ W ŁABISZYNIE

z dnia 30 grudnia 2019 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Łabiszyn na lata 2019-2023.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506, poz. 1309, poz. 1696 i poz. 1815) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 oraz z 2019 r. poz. 730 i poz. 1818) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjąć do realizacji Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Łabiszyn na lata 2019-2023, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Łabiszyna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Przewodniczący
Rady Miejskiej
Teresa Paliwoda

Załącznik do uchwały Nr XII/96/19
Rady Miejskiej w Łabiszynie
z dnia 30 grudnia 2019 r.

PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE ŁABISZYN NA LATA 2019 - 2023

I. PODSTAWY PRAWNE

Działania związane z pomocą dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie podejmujemy w oparciu o następującą podstawę prawną:

- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym
- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej
- Strategia Rozwiązywania problemów społecznych na terenie Gminy Łabiszyn

II. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

PRZEMOC, według definicji zawartej w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie to: jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne u osób przemocą dotkniętych. Zjawisko przemocy nie jest jednoznaczne. Wyodrębniamy kilka rodzajów przemocy i każdy z nich ma swoje charakterystyczne wyznaczniki, chociaż wiele elementów jest wspólnych, chociażby to, że każda forma przemocy powoduje ból, cierpienie, zawsze narusza prawa i dobra osobiste ofiary.

Specjaliści wyróżniają pięć podstawowych form przemocy w rodzinie:

1. **Przemoc fizyczna** – najbardziej widoczna i najtrudniejsza do ukrycia, od szturchania, popychania, ciągnięcia za włosy, uszy, aż po zachowania powodujące ostre urazy fizyczne wymagające hospitalizacji;

2. **Przemoc psychiczna** – najtrudniejsza do udowodnienia, często zaczyna się niepostrzeżenie, od ignorowania czyichś potrzeb, krytykowania poglądów, zazdrości, ograniczania kontaktów z bliskimi, po oskarżanie, poniżanie, wyśmiewanie, upokarzanie, szantażowanie i groźby;

3. **Przemoc materialna** – uniemożliwianie podjęcia pracy, dostępu do wspólnych środków finansowych i dóbr materialnych, odbieranie zarobionych pieniędzy, niszczenie własności, niełożenie na utrzymanie rodziny;

4. **Przemoc seksualna** – przedmiotowe traktowanie drugiej osoby w celu zaspakajania własnych potrzeb seksualnych, zmuszanie do nieakceptowanych przez partnera praktyk i zachowań seksualnych;

5. **Zaniedbanie** – najczęściej stosowane wobec dzieci, a objawiające się niezaspokajaniem ich podstawowych potrzeb emocjonalnych i fizycznych. O zaniedbaniu mówimy w przypadku odrzucenia emocjonalnego dziecka, braku zainteresowania jego rozwojem, problemami, a także zdrowiem i higieną.

Ofiarami przemocy są na ogół kobiety i dzieci. Rzadko mężczyźni, chociaż ostatnio w różnych sondażach spotykamy się coraz częściej z odnotowaniem faktu stosowania przemocy wobec mężczyzn. Kategorią ofiar przemocy, o której mówi się nieco rzadziej niż o dzieciach i kobietach, są osoby niepełnosprawne i ludzie starzy. Są to osoby słabe fizycznie, psychicznie, o niskim poczuciu wartości samego siebie, w jakikolwiek sposób zależne od sprawcy.

Proces pomocowy w sferze problemu przemocy w rodzinie przebiega w następujących etapach:

1. **rozpoznanie przemocy w rodzinie** – wszelkie zaobserwowane jej przejawy, bądź podejrzenie przejawów wymagają indywidualnego rozpatrzenia po to aby podejmowane działania przynosiły pozytywne rezultaty, a nie pogorszenie sytuacji;

2. **diagnoza wstępna** – zorientowanie się czy i jakie bezpośrednie niebezpieczeństwo zagraża ofiarom, czy potrzebna jest natychmiastowa izolacja, kto może i powinien zareagować;

3. **interwencja**- działanie w celu zatrzymania przemocy, podejmowane nie tylko przez policję, ale także przez instytucje;

4. **diagnoza szczegółowa**- dokładne rozpoznanie sytuacji rodziny, jej potrzeb, rozmiarów i przyczyn przemocy

5. **opracowanie planu pomocy** – plan powinien uwzględniać wszelkie działania, które mogą wpłynąć na zmianę funkcjonowania rodziny, a mianowicie oprócz pomocy i wsparcia dla ofiar, na trwałą zmianę zachowania sprawcy przemocy i jego postawę wobec ofiar. Pomoc planowana jest przy udziale i akceptacji osób zainteresowanych.

6. **realizacja planu pomocy** – przy wychodzeniu z sytuacji przemocy, trwającej niekiedy wiele lat, niezbędne jest zaplanowanie kolejnych kroków na miarę coraz większych możliwości ofiary, przechodząc do coraz trudniejszych zadań, aby wzrastała wiara i możliwości uporania się z problemem przemocy.

Ofiara potrzebuje dużo czasu, aby odbudować świadomość swojej wartości, jeśli przez lata była poniżana i wykorzystywana. Wielu ofiarom udaje się przeciwstawić sprawcy, niemniej jednak większość potrzebuje pomocy innych; bez tego sama nigdy nie zdobędzie się na odwagę, żeby przeciwstawić się stosowaniu wobec niej przemocy.

III. LOKALNA DIAGNOZA SYTUACJI

Liczba ludności w gminie Łabiszyn zameldowanych na pobyt stały, wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku, wynosi: 9969

Występowanie zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Łabiszyn

Realizacja procedury „Niebieskiej Karty” w ostatnich latach:

	Liczba „NK”	„NK” wszczęte przez Policję	„NK” wszczęte przez MOPS	„NK” wszczęte przez Oświatę
	Liczba rodzin			
2016	57	55	1	1
	38			
2017	59	53	6	0
	43			
2018	52	46	3	3
	38			
2019 – do XI	33	30	2	1
	24			

Z analizy dokumentacji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łabiszynie w zakresie prowadzonych procedur „Niebieskie Karty” wynika, że w 2018r. procedura była prowadzona w **38 rodzinach**, w których w 29 przypadkach odnotowano, że sprawcami przemocy domowej byli mężczyźni, a w 3 przypadkach kobiety.

Z dalszej analizy wynika, że w jednym przypadku przemoc dotknęła osobę niepełnosprawną, w 11 rodzinach osoby powyżej 60 roku życia, a w 5 rodzinach odnotowano przemoc wobec dzieci. Dla porównania w okresie od 1 stycznia 2019 r. do 30 listopada 2019 r. procedurą „Niebieskiej Karty” objęto 24 rodziny. Sprawcami przemocy domowej byli mężczyźni. Nie odnotowano w tym okresie przypadków przemocy wobec osób niepełnosprawnych. W 6 przypadkach przemocą zostały dotknięte osoby starsze powyżej 60 roku życia, a w jednym przypadku dziecko.

Z danych ujętych w tabeli wynika, że w 2018r. procedurę „Niebieskiej Karty” wszczęto w 38 rodzinach, w których skład wchodzi 123 osoby. W odniesieniu do ogółu mieszkańców Gminy Łabiszyn stanowi to 1,23% .

Z przedstawionych powyżej danych liczbowych wynika, że na terenie naszej gminy maleje systematycznie liczba wszczynanych procedur „Niebieskiej Karty” w rodzinach. Jednakże problem występowania przemocy w rodzinie istnieje i konieczne jest podejmowanie wspólnych działań zmierzających do systematycznego zmniejszania skali zjawiska na terenie naszej gminy.

IV. ADRESACI PROGRAMU

Program przeznaczony jest dla:

- rodzin, dzieci i osób dotkniętych zjawiskiem przemocy;
- ofiar i sprawców przemocy;
- przedstawicieli instytucji i służb pracujących z osobami dotkniętymi przemocą (pracownicy socjalni, policjanci, pedagodzy, nauczyciele, terapeuci, kuratorzy zawodowi i społeczni, pracownicy służby zdrowia);
- wszystkich mieszkańców Miasta i Gminy Łabiszyn.

V. CELE PROGRAMU

Cele strategiczne:

1. Systematyczne zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Miasta i Gminy Łabiszyn.
2. Stworzenie efektywnie funkcjonującego systemu pomocy ofiarom przemocy domowej.

Cele szczegółowe:

Cele strategiczne Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie realizowane będą w następujących obszarach:

1. Zapewnienie pomocy osobom doświadczającym pomocy w rodzinie

Działania	Wskaźnik realizacji
Interwencja w sytuacji zaistnienia aktów przemocy domowej – wdrażanie procedury „Niebieskie Karty”	Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart”
Udzielanie pomocy finansowej, rzeczowej, usługowej oraz prowadzenie pracy socjalnej	Liczba rodzin objętych pomocą
Udzielanie pomocy w sytuacji konieczności opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania lub pobytu	Liczba osób, którym udzielono pomocy w związku z koniecznością opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania lub pobytu
Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	Liczba dzieci, które zostały odebrane rodzicom w związku z bezpośrednim zagrożeniem ich zdrowia i życia
Uczestnictwo w finansowaniu zadania Kujawsko-Pomorska Niebieska Linia Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie	Zgodnie z otrzymanywanym corocznie sprawozdaniem Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego

2. Podejmowanie działań wobec osób podejrzanych o stosowanie przemocy

Działania	Wskaźnik realizacji
Interwencja w sytuacji zaistnienia aktów przemocy domowej – wdrażanie procedury „Niebieskie Karty”	Liczba sporządzonych „Niebieskich Kart”
Motywowanie i kierowania sprawców przemocy domowej do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych organizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żninie	-Liczba sprawców przemocy domowej, z którymi przeprowadzono rozmowy motywujące; -Liczba sprawców przemocy domowej skierowanych do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych

3. Koordynacja działań podmiotów zaangażowanych w pomoc rodzinie dotkniętej problemem przemocy domowej

Działania	Wskaźnik realizacji
Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	- Liczba posiedzeń Zespołu; - Liczba utworzonych grup roboczych

	i ich posiedzeń
Podnoszenie wiedzy i kompetencji podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	- Liczba zorganizowanych szkoleń ; - Liczba osób biorących udział w szkoleniach;

4. Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych mających na celu podniesienie świadomości i wrażliwości lokalnego społeczeństwa wobec zjawiska przemocy w rodzinie

Działania	Wskaźnik realizacji
Zajęcia wychowawcze i edukacyjne w szkołach z zakresu rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy oraz walki z uzależnieniami	- liczba przeprowadzonych zajęć, pogadanek; - ilość spektakli profilaktycznych; - liczba kampanii, w których dzieci i młodzież brała udział
Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w przypadku zaistnienia przemocy	Liczba udostępnionych materiałów informacyjnych (ulotek, plakatów, broszur)

5. System przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Łabiszyn

W celu realizacji zadań wynikających z art. 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w gminie Łabiszyn uruchamia się system przeciwdziałania przemocy w rodzinie oparty na:

- a) utworzeniu interdyscyplinarnego zespołu do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie integrującego wszelkie zasoby jednostek odpowiedzialnych za pomoc rodzinom uwikłanym w przemoc z następującym zakresem zadań:
  - kompleksowe zajmowanie się rodzinami, w których dochodzi do przemocy,
  - podejmowanie interwencji w przypadku przemocy domowej w środowisku i uruchamiania procedur mających na celu jej powstrzymanie,
  - opracowanie strategii postępowania w przypadku rozpoznawania i zgłaszania przemocy domowej,
  - monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy, a w szczególności organizowanie współpracy służb,
  - przyjmowanie wniosków dotyczących przemocy domowej,
  - stosowanie procedury „Niebieskiej Karty” w systemie pomocowym
  - tworzenie własnych dokumentów potwierdzających występowanie przemocy domowej, takich jak notatki urzędowe wynikające z obserwacji, rozmów, protokoły z rozmów z ofiarami przemocy domowej i członkami ich rodzin,
  - występowanie z wnioskami do Prokuratury o wszczęcie postępowania przygotowawczego w sprawie znęcania się nad rodziną,
  - prowadzenie całości dokumentacji w sprawach przemocy domowej.
- b) wspieranie już działającego lokalnie w dziedzinie pomocy osobom uwikłanym w przemoc domową punktu konsultacyjnego działającego zgodnie z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- c) ścisła współpraca z różnymi instytucjami w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- d) wszelkie inne działania mogące przyczynić się do powstrzymania przemocy w rodzinie, a nieujęte w niniejszym programie.

VI. REALIZATORZY PROGRAMU

Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizują:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łabiszynie;
2. Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;

3. Posterunek Policji w Łabiszynie;
4. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Łabiszynie;
5. Urząd Miejski w Łabiszynie;
6. Placówki oświatowe (przedszkola, szkoły podstawowe i szkoła ponadpodstawowa).

VII. FINANSOWANIE

Działania podejmowane w ramach realizacji Programu, związane z osiągnięciem zamierzonych celów, finansowane będą ze środków własnych Gminy Łabiszyn. Przewiduje się również współudział w finansowaniu w/w działań ze środków budżetu państwa oraz pozyskiwanie środków z Unii Europejskiej w ramach działań wspólnotowych.

VIII. MONITORING I EWALUACJA

Monitoring będzie polegał na zbieraniu i analizowaniu danych dotyczących realizowanych działań wyszczególnionych w Programie. Ocenie będą podlegały działania oraz osiągnięte wskaźniki realizacji. Uzyskane efekty będą ujęte w sprawozdaniu rocznym z realizacji Programu składanym przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego do końca kwietnia następnego roku Radzie Gminy.

Ewaluacja będzie obejmowała jakość i efektywność zaplanowanych i zrealizowanych działań w oparciu o analizę wskaźników.